

Det blev nemlig sagt, at en stor Statsmand skulde have brugt den Ytring, at den tydske Skolelærer havde seiret ved Sadowa, men dette er blevet meget stærkt betvivlet. Jeg tillader mig dog at antage, at en saadan Ytring er fuldstændig berettiget, thi dersom den tydske Skolelærer eller Skolelærerne i det Hele taget, ere i Stand til at lære det unge Menneſte fra Barndommen af, hvad hans Fædreland, hvad hans Modersmaal betyder, og lære ham at indse, hvad Bligt er, og hvilke Bligter han har imod sit Fædreland, dersom Læreren kan bibringe Eleven en god Oplysning, saa vil han ogsaa derved have bidraget store Ting til at erstatte de Mangler, som altid maa finde Sted ved den korte Tjenestetid, fordi der nemlig stilles saa uhyre Fordringer til en Soldats Disciplin og Bligtfølelse, naar han skal opfylde sit Kald paa en rigtig og god Maade, at det ikke kan læres ham paa 6 Maanedes, naar han ikke medbringer Grundlaget hjemmefra. Og hvad vi navnlig ikke kunne lære Manden, er at gøre ham til Skytte. Det er ikke muligt i en Tid af 6 Maanedes at lære en Mand, der aldrig har havt et Gevær i sin Haand, at skyde, det vil jeg erklære for en Umulighed, naar han ikke har særdeles gode, ja jeg kan gjerne sige beundringsværdige Anlæg i den Retning. Ser kan der gjøres meget i Hjemmet, nemlig ved at opvuntre Skytteforeninger, og de skulle ikke begynde sent, de skulle ikke begynde eet eller et Par Aar, førend Manden kommer ind i Tjenesten, men man skal søge at opvuntre Iveren og Lyften dertil hos Drengene i Skolen, og jeg vil sige, man skal ikke i Skolen lade dem skyde med Geværer, nei, men jeg vil gaa videre og sige, at man skal lære Drengene at skyde med Flintbuer, om ikke med Andet, thi dette vil dog være en god Forberedelse til den senere Skydning. Men Skytteforeninger i Særdeleshed ere nødvendige, og disse maa opvuntres og støttes, dersom vi skulle faae gode Soldater. Vi have nu faaet et udmærket Skydevaaben, og det er Synd at give det i en Mand's Haand, der ikke fortaar sig paa at bruge et Gevær, men dette vil dog være Tilfældet med de Fleste, naar de komme ind uden Begreb om Skydning. — Det foreliggende Forslag har ogsaa en anden Side af Forbedring, og det er, at det har søgt at drage sig de Erfaringer til Nytte, som den sidste Krig mellem Frankrig og Tydskland har givet saa rig Leilighed til. Derved grunder sig den forandrede Inddeling i Forslaget, som gaar ud paa at holde Fredsformationen saa nær som muligt ved Krigsformationen. Dette er nu absolut en stor Fordel, hvad Enhver kan sige sig selv, og om man end ikke vil erklære det for en fuldstændig Nødvendighed, saa maa man dog, naar man vil være upartisk, erklære det for at være en stor og væsentlig Forbedring. Vore Krige nu — det have vi havt Exempler paa — forberedes ikke i lang Tid, der skal ikke lang Tid til Forberedelse, og jo mindre man er, og jo større Modstanderen er,

desto kortere Forberedelse behøver Modstanderen, og desto kortere Tid til Forberedelse vil der blive skænket os; det er en Selvfølge. Altsaa, jo mere vi ere beredte, jo mere vi kunne have vore Kadres og Former i Orden, desto hurtigere ere vi færdige, og desto bedre Udsigt have vi til, at vort Forsvar i Virkeligheden kan lykkes. Der er i Anledning af denne Omdannelse af Halvbrigader til Regimenter, og ligeledes med Hensyn til, at hele Armeen nu har faaet en Overgeneral, blevet talt om, at man deraf tydelig kunde se Lysten til at oprette højere betalte Poster. Jeg veed ikke, om de Herrer have lagt Mærke til, at Generalernes Antal og deres Lønninger efter Revisionsforslaget ere aldeles de samme, som de nu ere efter den gældende Hærplan. Jeg skal her kun gjøre opmærksom paa, at vi have en speciel Generalsinspektør for Fodfolket, og hans Opgave falder nu sammen med den kommanderende Generals, hvilket er meget mere naturligt. Ved Regimentsinddelingen har ganske rigtig Fodfolket vundet 10 Stabsofficerer, men saa har det ogsaa paa den anden Side mistet 7 Kapitainer; det er altsaa en Gevinst af 3 Avancementer for Lieutenanterne. — Nu er det uregelmæssigt det Uheldige ved Lovforslaget, at det er noget dyrere end den nuværende Hærplan. Ja, siger man, det uheldigt, og det indrømmer jeg ogsaa, thi det vilde ganske vist være meget heldigere, naar man kunde faae væsentlige Forbedringer og dog ikke give flere Penge ud. Men have vi nogensteds set dette? Kan det tænkes i Livet, at man kan faae væsentlige Forbedringer uden at udgive lidt flere Penge, og jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at de Forbedringer, her ere frembragte, ere saa væsentlige, at 200,000 Rd. — det kan være meget, eftersom man vurderer Penge — i Forhold til det Hele dog maa siges at være en temmelig ubetydelig Sum. Men, siger man, vi ere komne til den yderste Grændse af Offerberedvillighed til Forsvarsvæsenet. Naar man siger dette, bliver jeg en lille Smule mistænksom, for det første, fordi jeg aldrig tror, at man ad Frivillighedens Vej kommer til den yderste Grændse af Offerberedvillighed. Naar vi nemlig se hen f. Ex. til Frankrig, hed det der i 1867, 68 og 69, hver Gang Regeringen fremkom med Forslangende om Udgifter og Bevillinger til Hærvæsenet: Det kan Landet ikke bære, hele den finansielle Stilling bliver da uholdbar; og Regeringen fik ikke Bevillingerne. Men saa førte Frankrig en Krig, hvori omtrent Halvdelen af Landet blev hærget af Fjenden; Landet underholdt ikke alene sin egen Hær, men ogsaa den fjendtlige, og da Freden var bleven sluttet, hvad havde da Frankrig ikke Naad til? Det kunde saa betale 5 Milliarder, thi Fjenden vidste bedre, hvad Frankrig kunde, end Frankrig selv, og da saa de 5 Milliarder vare betalte (Stemmer: De ere ikke betalte endnu!) — ja det kommer nok, de 3 ere da betalte — saa havde Frankrig dog Naad